

Milý pán súdny vikár a všetci členovia cirkevného tribunálu,

začiatok nového kalendárneho roka sa v našej diecéze spája so stretnutím diecézneho biskupa s členmi diecézneho cirkevného tribunálu. Využívam túto príležitosť, aby som sa Vám všetkým poďakoval za prácu v uplynulom kalendárnom roku, ktorú vykonávate pre dobro Božieho ľudu.

V súdnej praxi sa často stretávame s postojom, keď jedna, častejšie však obidve stránky procesu, chápu skúmanie platnosti manželstva ako prostriedok, ktorým môžu zaútočiť na druhú stranu, alebo ho chápu ako útok na vlastnú osobu. Žiadny súdny proces nie je striktne proti druhej strane. Cieľom skúmania je vyhlásiť pravdu o platnosti alebo neplatnosti konkrétneho manželstva, teda o realite, ktorá zakladá inštitúciu rodiny a ktorá sa v maximálnej miere týka Cirkvi a občianskej spoločnosti. V dôsledku toho možno konštatovať, že v tomto type procesu je príjemcom žiadosti o vyhlásenie samotná Cirkev.

Pastoračný prístup citlivého prístupu k stránkam súdneho procesu, ktorý je dôležitý a nemôže byť prehliadaný, nemožno oddeliť od lásky k pravde. V praxi sa totiž potom môže stať, že nesprávne chápaný pastoračný prístup sa ľahko zamení za samolúby postoj k ľuďom. Vaša služba je náročná v mentalite dnešnej spoločnosti, ktorá je poznačená relativizmom a právnym pozitivizmom, keď ľudia manželstvo považujú za obyčajnú spoločenskú formalizáciu citových väzbov, kde ľudské city sa ľubovoľne manipulujú a interpretujú. Do tejto mentality padli aj veriaci, ktorí nerozlučiteľnosť manželstva považujú taktiež za niečo relatívne a subjektívne. Manželstvo má svoju pravdu vpísanú do ľudskej prirodzenosti, ku ktorej objavovaniu a prehlbovaniu prispieva viera a rozum osvietený Božím slovom. V Svätom písme nachádzame antropologickú a soteriologickú pravdu manželstva. Je v odpovedi, ktorú dal Pán Ježiš farizejom, ktorí sa ho pýtali na legitímnosť rozvodu: *„Nečítali ste, že Stvoriteľ ich od počiatku ako muža a ženu stvoril a povedal: »Preto muž opustí otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele?« A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje.“* (Mt 19,4-6) Pán Ježiš ponúka manželskú pravdu výrazom „od počiatku“, ktorým odkazuje na pôvodný plán. Každé manželstvo je výsledkom slobodného súhlasu muža a ženy, ale ich sloboda premieta do konania prirodzenú schopnosť, ktorá je vlastná ich mužskosti a ženskosti. K spojeniu dochádza na základe plánu samotného Boha, ktorý ich stvoril ako muža a ženu.

Milí členovia cirkevného tribunálu vyprosujem Vám, aby ste boli múdrymi služobníkmi pravdy o „počiatku“ manželstva, ktorú nás Ježiš naučil a ktorú prostredníctvom Ducha Svätého neustále pripomína vo svojej Cirkvi. V tomto duchu Vám vyprosujem vo Vašej práci pre dobro veriacich Božie požehnanie a dary Ducha Svätého.

Mons. František Trstenský
spišský diecézny biskup